Dosarul nr. 2-266881/2022
2-22176258-12-2-02122022-1

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

04 aprilie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul centru)
Instanţa compusă din:
Președintele ședinței
Judecătorul Octavian Dvornic
Grefier Daniela Odajiu

în sediul instanței, în ședință publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de AEI „Microîmprumut” către Dunai Rodica, Dunai Constantin, Dilion Evghenia privind încasarea datoriei și cheltuielile de judecată,

a constatat:

Argumentele participanților la proces

La data de 29 noiembrie 2022, AEI „Microîmprumut” a depus în Judecătoria Chișinău sediul Centru o cerere de chemare în judecată Dunai Rodica, Dunai Constantin, Dilion Evghenia solicitând încasarea în mod solidar a datoriei în mărime de 79466,24 lei și compensarea cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 2383,99 lei, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

În motivarea cerințelor sale, reclamanta a indicat că, la 05 aprilie 2018 între AEI „Microîmprumut” având calitatea de împrumutător şi pârâtul Dunai Rodica având calitatea de împrumutat, a fost încheiat un contract de împrumut nr. CRC.05.010493.01 privind acordarea unui împrumut în mărime de 150 000 lei, cu o dobândă de 33% anual ,cu scadență la 20 aprilie 2021.

Ulterior la 13 decembrie 2019 Dunai Rodica a depus l cerere de acordare a împrumutului, astfel la 19 decembrie 2019 AEI „Microîmprumut” a fost încheiat un contract de împrumut nr. CRC.05.010493.03 privind acordarea unui împrumut în mărime de 50 000 lei, cu o dobândă de 28% anual cu scadență la 20 decembrie 2021.

La 19 decembrie 2019 de către Dunai Constantin, Dilion Evghenia a fost semant contractul de fidejusiune nr. CRC.05.010493.03/F în scopul garantării restituirii împrumutului.

În acțiune se mai indică faptul că pârâții în repetate rânduri nu au respectat graficul de rambursare prevăzut de contractul de împrumut.

Totodată mai menționează că pârâții au fost înștiințați despre încălcarea prevederilor contractuale prin telefon cât și prin scrisori însă fără rezultat.

Astfel a susținut că, pârâtul şi copârâții până în prezent nu au dat nici un răspuns la pretenţiile înaintate în adresa lor pentru a fi soluţionat pe cale amiabilă a situaţiei create şi evitării cheltuielilor judiciare suplimentare a eventualelor litigii judiciare care vor avea loc în instanţa de judecată.

Reieșind din cele expuse supra, a solicitat încasarea de la Dunai Rodica, Dunai Constantin, Dilion Evghenia în mod solidar, creanța în mărimea indicată în certificatul de creanță în suma de 79466,24 lei compusă din împrumut în mărime de 59310,05 lei, dobândă contractuală 7855,17 lei și dobândă de întârziere în mărime de 12301,02 lei, precum și încasarea taxei de stat și a cheltuielilor de judecată.

În ședința de judecată reprezentatul reclamatului AEI „Microîmprumut" a susținut integral acțiunea , ulterior în ședință nu s-a prezentat , prin cererile depuse a solicitat examinarea cauzei în lipsă.

Pârâții Dunai Rodica, Dunai Constantin, Dilion Evghenia în ședința de judecată nu s-au prezentat, procedura de citare a fost efectuată, instanța a considerat posibil examinare cauzei în lipsă.

În acest sens este pertinentă și practica CtEDO care în cauza Ponomariov vs. Ucraina a evidențiat că ține de obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În plus, CtEDO reamintește că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal şi informată despre obiectul cauzei, renunţă în mod expres la dreptul de a se prezenta în instanţă şi de a se apăra (Cauza Poitrimol împotriva Franţei, Hotărârea din 23 noiembrie 1993, seria A nr. 277-A, p. 13, § 31). Atitudinea reclamanţilor ar echivala cu o renunţare la dreptul de a apărea în instanţă şi de a se apăra.

Aprecierea in stanțe de judecată

Studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în acțiunea, instanța conchide că cererea de chemare în judecată înaintată de AEI „Microîmprumut" către Dunai Rodica, Dunai Constantin, Dilion Evghenia privind încasarea datoriei și cheltuielile de judecată, urmează a fi admisă, reieşind din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art 102 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa înştiinţează prin citaţie participanţii la proces, martorii, experţii, specialiştii şi interpreţii privitor la locul, data şi ora şedinţei de judecată sau la locul, data şi ora efectuării unor acte de procedură.

Potrivit art.205 alin.(4) Cod de procedură civilă, dacă instanţei judecătoreşti nu i s-a comunicat motivul neprezentării în şedinţă de judecată a participantului la proces citat legal sau dacă instanţa consideră neîntemeiat motivul neprezentării, pricina se examinează în absenţa acestuia.

Astfel, instanța a examinat cauza în lipsa pârâților care au fost citați legal despre data, locul și ora ședinței de judecată.

Potrivit prevederilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitim.

În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime, pe când potrivit prevederilor art.166 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

Potrivit art. 6 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin

declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Conform dispozițiilor art. 118 Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, astfel încât fiecare probă apreciindu-se de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficientă pentru soluționarea pricinii.

Potrivit dispoziției art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Potrivit prevederilor art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii, iar în conformitate cu exigențele alineatului (3) același articol, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant și în numele legii, în corespundere cu prevederile art.241 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM.

În ședința de judecată rezultă în mod incontestabil că la 29 martie 2018 Dunai Rodica s-a adresat cu o cerere către AEI ”Microîmprumut” privind acordarea unui împrumut în mărime de 150 000 lei.(f.d.10)

Ca urmare, la 05 aprilie 2018, între AEI ”Microîmprumut” în calitate de împrumutător și Dunai Rodica în calitate de împrumutat a fost semnat contractul de împrumut nr. CRC.05.010493.01, conform căruia AEI ”Microîmprumut” a oferit un împrumut bănesc în sumă de 150 000 lei, începând cu 05.04.2018 pe un termen de 36 luni.(f.d.11)

Potrivit pct. 2.1 al contractului, părțile au prevăzut că pentru utilizarea împrumutului se achită dobândă nominală în mărime de 33% anual.

Potrivit pct. 2.2 al contractului, dobânda se calculează în bază zilnică, începând cu ziua primirii de către împrumutat a împrumutului. Drept bază de calcul se stabilește anul din 12 luni cu 360 zile.

Valoarea totală spre plată în cazul solicitării unui împrumut de 10 000 lei pentru 12 luni va fi 11 760 lei, dintre care dobânda spre plată este 1760 lei, reprezintă 17,6 % pe an din suma împrumutului.

Corespunzător din conținutul contractului de împrumut nr. CRC.05.010493.01 din 05 aprilie 2018 se reține că în pct. 3.1 părțile au prevăzut că rambursarea împrumutului primit de către împrumutat de la Asociație, plata dobânzilor și penalităților este garantată de fidejusorii Dunai Constantin și Dilion Evghenia.(f.d.12 verso)

Faptul recepționării împrumutului în suma de 150 000 lei de către Dunai Rodica se atestă prin copia ordinului de plată nr.53 (f.d 20)

Suplimentar din conținutul materialelor cauze se reține că la 13 decembrie 2019 Dunai Rodica s-a adresat cu o cerere către AEI ”Microîmprumut” privind acordarea unui împrumut în mărime de 50 000 lei.(f.d.11)

Ca urmare, la 19 decembrie 2019, între AEI ”Microîmprumut” în calitate de împrumutător și Dunai Rodica în calitate de împrumutat a fost semnat contractul de împrumut nr. CRC.05.010493.03, conform căruia AEI ”Microîmprumut” a oferit un împrumut bănesc în sumă de 50 000 lei, începând cu 19 decembrie 2019 pe un termen de 24 luni.(f.d.14-15)

Potrivit pct. 2.1 al contractului nr. CRC.05.010493.03, părțile au prevăzut că pentru utilizarea împrumutului se achită dobândă nominală în mărime de 28% anual.

Împrumutatul, prin pct. 2.7 al contractului de împrumut s-a obligat să ramburseze integral suma împrumutului și dobânda aferentă până la 20 aprilie 2021, conform graficului stabilit în contract.(f.d.12)

Faptul recepționării împrumutului în suma de 50 000 lei de către Dunai Rodica se atestă prin copia ordinului de plată nr.264 (f.d 21)

Corespunzător din conținutul contractului de împrumut nr. CRC.05.010493.03 din 19 decembrie 2019 se reține că în pct. 3.1 părțile au prevăzut că rambursarea împrumutului primit de către împrumutat de la Asociație, plata dobânzilor și penalităților este garantată de fidejusorii Dunai Constantin și Dilion Evghenia.(f.d.14 verso)

Informațiile standard pentru fidejusor privind împrumutul pentru consumatori a fost adusă la cunoștință, fidejusorilor Dunai Constantin și Dilion Evghenia fapt confirmat prin semnăturile aplicate. (f.d.16-19)

Reieșind din înscrisurile cauzei AEI ”Microîmprumut” și-a executat cu diligență obligația de a acorda lui Dunai Rodica, sumele de 150 000 lei respectiv 50 000 lei cu titlu de împrumut, pe când împrumutatul Dunai Rodica nu și-a executat obligația de a restitui împrumutul acordat în termenele stabilite prin contractele semnate.

În vederea soluționării litigiului pe care amiabilă, AEI ”Microîmprumut” a expediat la adresa de domiciliu a pârâților Dunai Rodica, Dunai Constantin și Dilion Evghenia reclamațiile, care au fost recepționate de către pârâți, însă până în prezent pârâții nu au stins datoria, or, o probă contrarie acestui fapt nu este anexată la dosar. (f.d.25-42)

După cum rezultă din materialele cauzei, în timpul indicat în cererile prealabile, pârâții nu au achitat datoria, mai mult ca atât nici după depunerea cererii de chemare în judecată pârâtul nu a reacționat și nu și-a onorat obligațiile asumate.

Având în vedere că, primul contract de împrumut a fost încheiat la 05 aprilie 2018, în temeiul art. 7 din Codul civil în redacția în vigoare de la 01 martie 2019 coroborat cu Legea pentru punerea în aplicare a Codului civil al Republicii Moldova nr. 1125-XV din 13.06.2002, instanța de judecată va soluționa cauza civilă în conformitate cu Codul civil în vigoare la data încheierii contractelor (redacția de până la 01 martie 2019).

Potrivit art.8 alin.(2) lit.a) Cod civil, drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice. Astfel, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile generale şi de la sensul legislaţiei civile. Pornind de la principiul de bază personale care sunt parte la aceste relaţii, sînt obligate de a-şi înfăptui drepturile şi exercita obligaţiile cu bună credinţă şi diligenţă în concordanţă cu stipulările contractuale.

Reieşind din prevederile art.512 alin.(1) Cod civil (în vigoare la data apariției raportului juridic), în virtutea raportului obligaţional creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute.

În corespundere cu prevederile art.514 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

În conformitate cu art.572 alin.(2) Cod civil, pîrîtul urmează să-şi execute obligaţia ce rezultă din contracte în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Potrivit art.602 alin (1) Cod civil, în cazul în care nu execută obligaţia, debitorul este ţinut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedeşte că neexecutarea obligaţiei nu-i este imputabilă. Neexecutarea include orice încălcare a obligaţiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Instanța subliniază că în corespundere cu alin (2) art. 602 Cod civil neexecutarea include orice încălcare a obligaţiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Potrivit art.867 alin.(1) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

În corespundere cu art. 1146 alin. (1) din Codul civil, prin contract de fidejusiune, o parte (fidejusor) se obligă față de cealaltă parte (creditor) să execute integral sau parțial, gratuit sau oneros obligația debitorului.

Conform art.869 alin.(1) și (2) Cod civil, în baza contractului de împrumut, părţile pot prevedea şi plata unei dobînzi, care trebuie să se afle într-o relație rezonabilă cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei. Înţelegerea asupra dobînzii prin care se încalcă dispoziţia alin.(1) este nulă.

Conform art.585 Cod civil, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobîndă, se plăteşte o dobîndă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.

Art. 871 Cod civil, statuează în alin.(1) că împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobînzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului.

Raportând prevederile legale menționate supra la speța dată și, având în vedere că prin pct. 3.1 pct. 3.1 al contractului de împrumut nr.CRC.05.010493.01 pârâții Dunai Constantin, Dilion Evghenia s-au obligat să execute obligația pârâtului Dunai Rodica asumată prin contractul de împrumut, precum că și la momentul examinării cauzei civile în fond, pârâții nu au prezentat instanței dovezi care ar confirma faptul lipsei datoriei față de reclamantă, pretenția de a fi încasată datoria de la fiecare din debitori este întemeiată și urmează a fi admisă, ori aceștia sunt legați solidar.

Totodată, cu referire la mărimea datoriei instanța de judecată reține următoarele.

Conform certificatului de creanță al debitorului Dunai Rodica anexat la materialele cauzei de către reclamantă, suma pretinsă este constituită din: suma împrumutului – 8332 lei, dobânda – 61,10 lei, împrumutul restant 15586 lei, dobânda restantă 2856,37 lei, precum și dobânzile de întârziere – 7598,47 lei și 2692,64 lei, iar în total 37126,78 lei.(f.d.66-69)

Din perspectiva normelor legale citate mai sus, instanța conchide că, cerința reclamantului cu privire la încasarea în mod solidar din contul pârâților a sumei împrumutului restant în mărime de 37126,78 lei este întemeiată și urmează a fi admisă.

Cu referire la pretenția privind încasarea datoriei conform contractului de împrumut nr. CRC .05.010493.03 din 19 decembrie 2019 instanța menționează că conform prevederilor art. 10 alin. (1) din Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri.

Potrivit art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art.775 alin.(1-2) Codul civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Este nulă clauza prin care se derogă de la dispoziţiile alin.(1).

Conform prevederilor art. 776 din Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Conform prevederilor art. 858 alin. (1) și (2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

Conform art. 992 din Codul civil, contractul este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice, și căruia îi sânt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

De asemenea, conform prevederilor art. 1763 alin. (1) și (2) din Codul civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobânzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții.

Contractul de credit se încheie în scris. Este de evidențiat că în baza prevederilor art. 1763 aliniatele (3) și (4) din Codul civil, faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esența contractului de credit nu reiese contrariul. Dispozițiile prezentei secțiuni se aplică împrumuturilor acordate de către bănci sau organizații de creditare nebancară, precum și alte organizații care acordă credite în baza legii.

Astfel, conform dispoziției de la art. 1242 alin. (1) din Codul civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

În corespundere cu prevederile art. 1247 alin. (1) și (3) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobînzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului. În cazul în care a împrumutat o sumă de bani, împrumutatul are obligaţia de a restitui suma nominală primită fără a ţine cont de variaţiile valorii banilor.

Conform prevederilor art. 1248 alin. (1) și (2) Cod civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispozițiile art. 942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel Dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate şi împrumutatul nu restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut şi a dobînzii aferente în condițiile stabilite la art. 864 alin (2) și (4).

Potrivi art, 1628 alin. (2) Cod civil, fidejusiunea este obligaţia garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligaţia pe care debitorul o datorează creditorului (obligaţia garantată) şi care apare şi devine scadentă doar dacă apare şi devine scadentă obligaţia garantată.

Prin urmare, părțile fiind în relații contractuale, în virtutea cărora și-au asumat drepturi și obligații sinalagmatice, sânt responsabile în egală măsură de executarea acestora, reieșind din

prevederile normelor legale precizate, în modul corespunzător și în termenii stabiliți, în conformitate cu prevederile Legii sau ale contractului.

Conform art.947 alin.(1) Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

Conform art.947 alin. (3) Cod civil, penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere.

Astfel, art. 2.1 al contractului nr. CRC.05.010493.03 din 19 decembrie 2019, se prevede că, pentru utilizarea împrumutului împrumutatul achită asociației dobândă nominală în mărime ed 28 % anual.

Potrivit pct. 2.2 al al contractului nr. CRC.05.010493.03 din 19 decembrie 2019 dobânda se calculează în bază zilnică, începând cu ziua primirii către împrumutat a împrumutului. Drept bază de calcul se stabilește anul din 12 luni cu 360 zile.

Potrivit pct. 2.3 valoarea totală spre plată în cazul solicitării unui împrumut de 10000 lei pentru 12 luni va fi 11500 lei, dintre care dobânda spre plată este 1500 lei – reprezintă 15% pe an din suma împrumutului.

Potrivit pct. 2.4 Asociația va percepe de la împrumutat comision pentru analiza și evaluarea împrumutului în valoare de 2500 lei ceea ce constituie 5% de la suma împrumutului acordat.

Potrivit pct. 2.7 al contractului împrumutatul se oblige să ramburseze integral suma împrumutului și dobânda aferentă până la 20 decembrie 2021 conform graficului.

Potrivit pct. 2.8 al contractului pentru sumele restante ale împrumutului se percepe penaltiatea de întârziere în mărime de 37 % anual, și pentru sumele restante a dobânzii aferente se percepe dobânda de întârziere în mărime de 37 % anual.

Astfel, că instanța de judecată constată că pârâtul din momentul semnării contractului la 29 decemnrie 2019 a cunoscut despre plata comisionului de rambursare în mărime de 2500 lei, precum și despre achitarea unei penalități în mărime de 37% anual.

Corespunzător, cum atestă înscrisurile cauzei, AEÎ ”Microîmprumut” și-a executat cu diligență obligația de a acorda lui Dunai Rodica suma de 50 000 lei cu titlu de împrumut, pe când, pârâtul nu și-a executat obligația de a restitui împrumutul acordat în termen de 24 luni de la recepționare.

Conform calculului desfășurat la contractului de împrumut nr. CRC.05.010493.03 creanța debitorului Dunai Rodica pretinsă de către reclamant este constituită din: suma împrumutului – 35392,05 lei, dobânda contractuală 4937,70 lei, precum și dobânda de întârziere în mărime de 2009,71 lei, iar în total 42339,46 lei.(f.d.85-92)

Ca urmare, instanța va admite calculul reclamatului prezentat și va dispune încasarea datoriei conform contractului nr CRC.05.010493.03 din 19 decembrie 2019 în mărime de de 42339,46 lei.

Pe cale de consecință, reieșind din prevederile normelor precizate și din circumstanțele stabilite, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite integral cererea de chemare în judecată de încasare din contul pârâților Dunai Rodica, Dunai Constantin, Dilion Evghenia în beneficiul AEI „Microîmprumut”, a sumei de 42339,46 lei cu titlu de datorie contractuală în baza contractului nr CRC.05.010493.03 din 19 decembrie 2019 și a sumei de 37126,78 lei în baza contractului nr CRC.05.010493.01 din 05 aprilie 2018, iar în total suma de 79466,24 lei.

Referitor la pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța menționează că potrivit art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 83 Cod de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Potrivit art.87 alin (1) lit.k) Cod deprocedură civilă, valoarea acţiunii se determină din valoarea fiecărei pretenţii aparte – în acţiunile care constau din mai multe pretenţii de sine stătătoare.

Din dispoziția art. 94 alin.(1) al aceluiași act normativ, rezultă că, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Suplimentar instanța ține să reitereze că potrivit art.3 alin.(1) lit. a) din Legea taxei de stat nr.1216 din 03.12.1992,(în vigoare la momentul înaintării acțiunii) pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil, se încasează taxa de stat în mărime de 3% din valoarea acţiunii sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 150 lei şi nu mai mult de 25 000 lei de la persoanele fizice şi nu mai puţin de 270 lei şi nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice.

Corespunzător, în situația în care a fost admisă cererea de chemare în judecată, iar la depunerea cererii a fost achitată taxa de stat în mărime de 2383,99 lei, fapt ce se confirmă prin ordinul de plată nr.108 din 25 noiembrie 2022 anexat la materialele cauzei (f.d.2), instanța de judecată conchide a încasa de la pârâți în beneficiul lui reclamantului cheltuielile de judecată sub formă de cheltuieli privind achitarea taxei de stat, în mărime de 2383,99 lei.

În conformitate cu art. 90 lit. c) din Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a pricinii fac parte cheltuielile de înştiinţare şi chemare a părţilor în judecată.

Astfel, întrucât citarea pârâților a fost efectuată prin intermediul anunțului publicitar, iar pentru aceasta a fost suprate cheltuile ce se atestă la materialele pricinii prin ordinul de plată nr. 142 din 14.03.2023 (f.d.65), instanța de judecată va admite și acest capăt de cerere și va dispune încasarea în beneficiul lui AEI „Microîmprumut” cheltuielile pentru citarea publică în mărime de 150 lei.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Potrivit alin. (1^1) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Corespunzător la cerința privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime totală de 5000 lei, instanța ține să menționeze că la determinarea caracterului rezonabil al cheltuielilor de asistență juridică, prezintă relevanță și jurisprudența CtEDO.

La caz, pentru a verifica caracterul echitabil al sumei compensatorii, instanța va analiza rezonabilitatea și necesitatea cheltuielilor de asistență juridică prin prisma complexității cauzei,

dificultății întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportului avocatului la soluţionarea cauzei, timpului şi muncii depuse de avocat.

La fel, pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; aportul avocatului la soluţionarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa; faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obţinut; restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză.

Potrivit pct.15 al Recomandării Consiliului Uniunii Avocaţiilor din 30.03.2012 privind cuantumul onorariilor avocaţiilor şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.

Conform pct.21[1] a hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica aplicării de către instanţele judecătoreşti a legislaţiei despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile nr. 25 din 28.06.2004, soluţionînd cererile de restituire a cheltuielilor pentru asistenţă juridică acordată, instanţele vor reţine următoarele: Pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: a. dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); b. copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; c. listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

La caz, luând în considerație admiterea acțiunii privind încasarea datoriei precum și dovada achitării onorariului avocatului, complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, rezultatul obţinut, instanţa de judecată, admite cererea reprezentantului reclamantului și va încasa suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistenţă juridică, care este una reală, necesară şi rezonabilă.

Prin urmare suma de 5000 lei este o sumă rezonabilă, având în vedere aportul avocatului, timpul şi munca acestuia la examinarea cauzei date.

Instanța nu se expune asupra fiecărui argument invocat de participanții la proces, ținând cont de Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, din care rezultă că, motivarea hotărârii nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea trebuie să evidențieze că, judecătorul a examinat chestiunile esențiale prezentate și nu trebuie interpretată ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos, 19 aprilie 1994, pct.61, seria A, nr.288).

Totodată, instanța de judecată reține că, conform art.6 alin.(1) din CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra

încălcării drepturilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

Drept rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele.

De asemenea, instanţa de judecată menționează că în cadrul examinării cauzei a creat participanţilor la proces, condiţii obiective şi echitabile, pentru exercitarea drepturilor şi obligaţiunilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea dreptului părţilor la un proces echitabil, garantat şi asigurat prin art.6 al Convenţiei Europene pentru apărarea Drepturilor Omului.

Față de cele ce preced și luând în consideraţie circumstanţele de fapt elucidate mai sus, coroborându-le cu probele administrate şi raportându-le la normele legale aplicabile speţei în cauză, instanţa de judecată ajunge cert la concluzia de a admite cererea de chemare în judecată înaintată de AEI „Microîmprumut” și va dispune încasarea în mod solidar de la Dunai Rodica IDNP *****, Dunai Constantin IDNP *****, Dilion Evghenia IDNP ***** în beneficiul AEI „Microîmprumut” IDNO 1007800070746 datoria în mărime de 79466,24 (șaptezeci și nouă mii patru sute șaizeci și șase,24) lei, cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 2383,99 (două mii trei sute optzeci și trei,99) lei, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 5000 (cinci mii) lei, cheltuieli de citare publică a pîrîților în mărime de 150 (una sută cincizeci) lei.

În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 Cod de procedură civilă al RM, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de AEI „Microîmprumut” către Dunai Rodica, Dunai Constantin, Dilion Evghenia privind încasarea datoriei și cheltuielile de judecată.

Se încasează în mod solidar de la Dunai Rodica IDNP *****, Dunai Constantin IDNP *****, Dilion Evghenia IDNP ***** în beneficiul AEI „Microîmprumut” IDNO 1007800070746 datoria în mărime de 79466,24 (șaptezeci și nouă mii patru sute șaizeci și șase,24) lei, cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 2383,99 (două mii trei sute optzeci și trei,99) lei, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 5000 (cinci mii) lei, cheltuieli de citare publică a pîrîților în mărime de 150 (una sută cincizeci) lei.

Hotărîrea este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel în Chişinău în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul centru).

Președintele ședinței
Judecătorul Octavian DVORNIC